

OU Yom Yerushalayim Torah Exploration -Sources for Shiur by Rabbi Michael Rosensweig

תלמוד ירושלמי מסכת חגיגה ג-ו
ירושלם הבנויה כעיר שחוברה לה יחדיו עיר שהיא עושה כל ישראל לחברים

שיר השירים רבה פרשה ד -
בקריאת שמע הוא אומר בונה ירושלים, בתפלה הוא אומר בונה ירושלם, בברכת המזון הוא אומר בונה ירושלים

ב"ק פ"ב:

עשרה דברים נאמרו בירושלים :
א. אין הבית חלוט בה .ב. ואינה מביאה עגלה ערופה .ג. ואינה נעשית עיר הנדחת .ד. ואינה מטמאה בנגעים .ה. ואין מוציאים בה זיזין וגזוזטראות .ו. ואין עושין בה אשפתות .ז. ואין עושין בה כבשונות .ח. ואין עושין בה גנות ופרדסות, חוץ מגנות ורדין שהיו מימות נביאים הראשונים .ט. ואין מגדלים בה תרנגולין .י. ואין מלינין בה את המת
אין הבית חלוט בה - דכתיב: בוקם הבית... אשר לו חומה לצמיתות לקונה אותו לדורותיו, וקסבר: לא נתחלקה ירושלים לשבטים. ואינה מביאה עגלה ערופה - דכתיב: גכי ימצא חלל באדמה אשר ה' אלהיך נותן לך לרשתה, וירושלים לא נתחלקה לשבטים. ואינה נעשית עיר הנדחת - דכתיב: דעריך, וירושלים לא נתחלקה לשבטים. ואינה מטמאה בנגעים- דכתיב: הונתתי נגע צרעת בבית ארץ אחוזתכם, וירושלים לא נתחלקה לשבטים.

תוספות ב"ק פ"ב:

ואין מטמא בנגעים דכתיב אחוזתכם וירושלים לא נתחלקה לשבטים - אין לפרש שנתחלקה אלא שנתנו דושנה של יריחו תחתיה ולפיכך אין מטמא דבפ"ק דיומא (דף יב.) משמע דלמ"ד לא נתחלקה לא נתחלקה ממש וא"ת מנליה דלא נתחלקה ממש דלמא סבר נתחלקה אלא שנתנו דושנה של יריחו תחתיה כמו לר' יהודה דאמר נתחלקה ומטמא ובית המקדש עצמו אין מטמא אע"ג דנתחלק אלא משום שנתנו דושנה של יריחו תחתיו כדאמר התם **וי"ל דבית המקדש סברא הוא אע"ג דנתחלק דחזרו וקנו אותו כדי שיהא לכל ישראל חלק בו אבל ירושלים אם מתחילה נתחלקה למה היו חוזרין וקונין אותה.**

משנה מסכת סוכה פרק ג-ופירוש הרמב"ם

משנה יב

בראשונה היה לולב ניטל במקדש שבעה ובמדינה יום אחד משחרב בית המקדש התקין רבן יוחנן בן זכאי שיהא לולב ניטל במדינה שבעה זכר למקדש ושיהא יום הנף כולו אסור:
רמב"ם מדינה, היא שאר ארץ ישראל חוץ מירושלם,

OU Yom Yerushalayim Torah Exploration -Sources for Shiur by Rabbi Michael Rosensweig

משנה תורה, הלכות בית הבחירה ו' ט"ו

(טו) לְפִיכָד מְקַרְבִּין הַקְרָבָנוֹת כָּלן אֶף עַל פִּי שְׂאִין שָׁם בֵּית בְּנוֹי. וְאוֹכְלִין קִדְשֵׁי קִדְשֵׁים בְּכָל הָעֶזְרָה אֶף עַל פִּי שֶׁהִיא חֲרָבָה וְאִינָה מְקַפֶּת בְּמַחְצָה וְאוֹכְלִין קִדְשֵׁים קְלִים וּמַעֲשֵׂר שְׁנֵי בְּכָל יְרוּשָׁלַיִם אֶף עַל פִּי שְׂאִין שָׁם חוֹמוֹת שֶׁהִקְדָּשָׁה רֵאשׁוֹנָה קִדְשָׁה לְשַׁעֲתָה וְקִדְשָׁה לְעֵתִיד לְבוֹא :

וְלָמָּה אָנִי אוֹמֵר בְּמִקְדָּשׁ יְרוּשָׁלַיִם קִדְשָׁה רֵאשׁוֹנָה קִדְשָׁה לְעֵתִיד לְבוֹא. וּבְקִדְשֵׁי שְׂאֵר אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לְעַנְיָן שְׁבִיעִית וּמַעֲשְׂרוֹת וְכִיּוֹצֵא בָהֶן לֹא קִדְשָׁה לְעֵתִיד לְבוֹא. לְפִי שֶׁקִּדְשֵׁי הַמִּקְדָּשׁ יְרוּשָׁלַיִם מִפְּנֵי הַשְּׂכִינָה וְשְׂכִינָה אִינָה בְּטֵלָה. וְהָרִי הוּא אוֹמֵר (וַיִּקְרָא כו לֹא) "וְהַשְּׂמוֹתֵי אֶת מִקְדְּשֵׁיכֶם" וְאָמְרוּ חֲכָמִים אֶף עַל פִּי שְׂשׂוּמָמִין בְּקִדְשֵׁתָן הֵן עוֹמְדִים אֲבָל חַיִּיב הָאֶרֶץ בְּשְׁבִיעִית וּבְמַעֲשְׂרוֹת אִינוּ אֶלָּא מִפְּנֵי שֶׁהוּא כְבוֹשׁ רַבִּים וְכִיּוֹן שֶׁנִּלְקְחָה הָאֶרֶץ מִיַּדְהֶם בְּטֵל הַכְּבוֹשׁ וְנִפְטְרָה מִן הַתּוֹרָה מִמַּעֲשְׂרוֹת וּמִשְׁבִּיעִית שֶׁהָרִי אִינָה מִן אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. וְכִיּוֹן שֶׁעֲלָה עֶזְרָא וְקִדְשָׁה לֹא קִדְשָׁה בְּכְבוֹשׁ אֶלָּא בְּחֻזְקָה שֶׁחֲזִיקוּ בָּהּ וּלְפִיכָד כָּל מְקוֹם שֶׁחֲזִיקוּ בָּהּ עוֹלֵי בָּבֶל וְנִתְקַדְּשׁ בְּקִדְשֵׁי עֶזְרָא הַשְּׂנֵי הוּא מִקְדָּשׁ הַיּוֹם וְאֶף עַל פִּי שֶׁנִּלְקַח הָאֶרֶץ מִפְּנֵי וְחַיִּב בְּשְׁבִיעִית וּבְמַעֲשְׂרוֹת עַל הַדֶּרֶךְ שֶׁבָּאֵרְנוּ בְּהַלְכוֹת תְּרוּמָה :

משנה תורה, הלכות בית הבחירה א-ג

(ג) כִּיּוֹן שֶׁנִּבְנְהָה הַמִּקְדָּשׁ בִּירוּשָׁלַיִם נֶאֱסְרוּ כָּל הַמְּקוֹמוֹת כָּלן לְבָנוֹת בָּהֶן בֵּית לֵה' וְלִהְקָרִיב בָּהֶן קֶרֶבֶן. וְאִין שָׁם בֵּית לְדוֹרֵי הַדּוֹרוֹת אֶלָּא בִירוּשָׁלַיִם בְּלֶבֶד וּבְהַר הַמּוֹרֶה שֶׁבָּה נֶאֱמַר (דְּבָרֵי הַיָּמִים א כב א) "וַיֹּאמֶר דָּוִד זֶה הוּא בֵּית ה' הַקְּאֶלְהִים וְזֶה מִזְבֵּחַ לְעֹלָה לְיִשְׂרָאֵל" וְאוֹמֵר (תְּהִלִּים קלב יד) "זֹאת מְנוּחָתִי עַדִּי עַד" :

ברכות ל' א :

הִיָּה עוֹמֵד בַּח"ל יְכוּיִן אֶת לְבוֹ כִּנְגַד אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שְׁנֵאִי (מַלְכִים א ח, מ) וְהַתְּפַלְלוּ אֶלֶיךָ דֶּרֶךְ אֶרְצָם הִיָּה עוֹמֵד בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל יְכוּיִן אֶת לְבוֹ כִּנְגַד יְרוּשָׁלַיִם שְׁנֵאֵמֵר (מַלְכִים א ח, מד) וְהַתְּפַלְלוּ אֶל ה' דֶּרֶךְ הָעִיר אֲשֶׁר בַּחֲרַת הִיָּה עוֹמֵד בִירוּשָׁלַיִם יְכוּיִן אֶת לְבוֹ כִּנְגַד בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שְׁנֵאֵמֵר (דְּבָרֵי הַיָּמִים ב ו, לב) וְהַתְּפַלְלוּ אֶל הַבַּיִת הַזֶּה הִיָּה עוֹמֵד בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ יְכוּיִן אֶת לְבוֹ כִּנְגַד בֵּית קִדְשֵׁי הַקִּדְשִׁים שְׁנֵאֵמֵר (מַלְכִים א ח, לה) וְהַתְּפַלְלוּ אֶל הַמְּקוֹם הַזֶּה הִיָּה עוֹמֵד בְּבֵית קִדְשֵׁי הַקִּדְשִׁים יְכוּיִן אֶת לְבוֹ כִּנְגַד בֵּית הַכְּפוֹרֶת הִיָּה עוֹמֵד אַחֲרֵי בֵּית הַכְּפוֹרֶת יִרְאֶה עֲצָמוֹ כְּאִילוֹ לִפְנֵי הַכְּפוֹרֶת נִמְצָא עוֹמֵד בְּמִזְרַח מִחֲזִיר פְּנִי לְמַעֲרָב בְּמַעֲרָב מִחֲזִיר פְּנִי לְמִזְרַח בְּדָרוֹם מִחֲזִיר פְּנִי לְצָפוֹן בְּצָפוֹן מִחֲזִיר פְּנִי לְדָרוֹם נִמְצָאוּ כָּל יִשְׂרָאֵל מְכוּוֹנִין אֶת לְבָם לְמִקְוֹם אֶחָד

כתובות ק"י ב: ז'

מתני' הכל מעלין לארץ ישראל ואין הכל מוציאין הכל מעלין לירושלים ואין הכל מוציאין אחד האנשים ואחד הנשים

תפילת נעילה :

יברכך ה' מציון וראה בטוב ירושלים יברכך ה' מציון כל ימי ימי חיידך